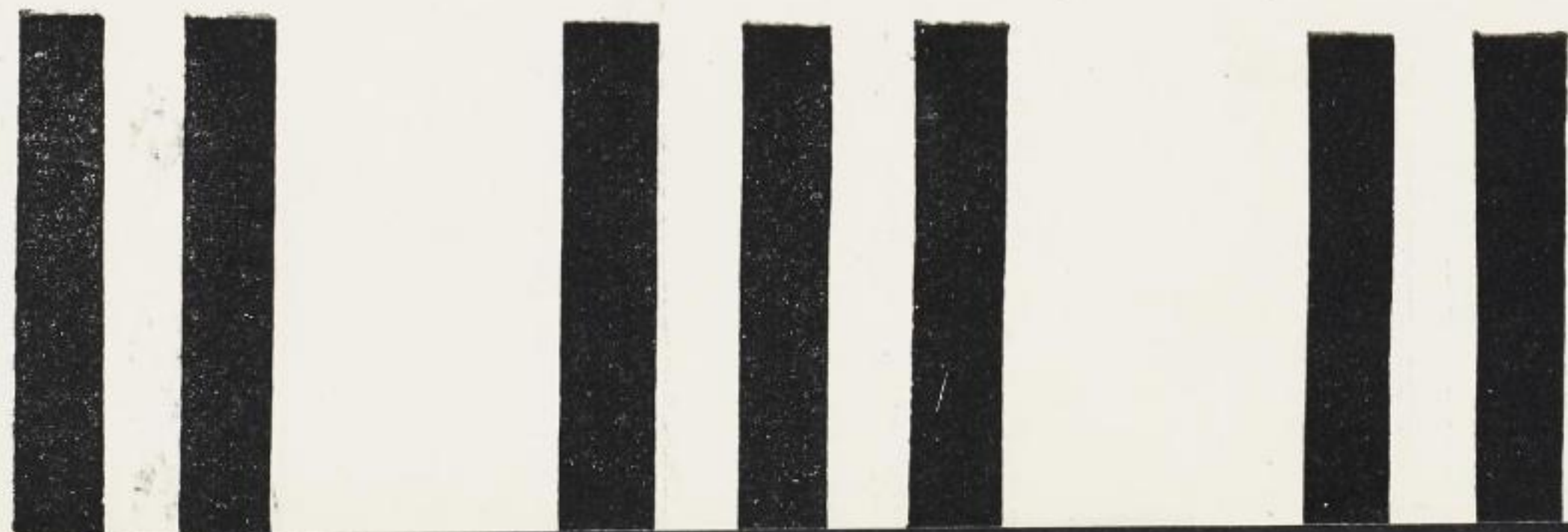

26. III. 10. IV. 1966. русе

**Мартенски
музикални
дни**

ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ
ГОСТУВАНЕ НА

ДРЕЗДЕНСКАТА ФИЛХАРМОНИЯ

носител на ордена „За заслуги към отечеството“

директор

ХАЙНЦ БОНГАРЦ

лауреат на Националната награда на ГДР

солисти

ГУСТАВ ШМАЛ

цигулка

ВОЛФГАНГ ЩЕФАН

тромпет

SLUB

Wir führen Wissen.

Dresdner
Philharmonie

ПЪРВА ПРОГРАМА

МОЦАРТ

Симфония № 40
Allegro molto
Andante
Menuetto — Allegro
Allegro assai

КУРЦ

Концерт за тромпет и оркестър
Lebhaft
Ruhig
Sehr lebhaft

БЕТОВЕН

Симфония № 5
Allegro con brio
Andante con moto
Allegro
Allegro

ВТОРА ПРОГРАМА

ГЕРСТЕР

„Празнична токата“

БРУХ

Концерт за цигулка
Allegro moderato
Adagio
Allegro energico

Р. ЩРАУС

Веселите шага на Тил Ойленшпигел

БРАМС

Симфония № 1
Un poco sostenuto — Allegro
Andante sostenuto
Un poco allegretto e grazioso
Adagio — Allegro non troppo

Дрезденската филхармония за разлика от 400 годишната Дрезден-един „млад“ симфоничен ъстаа, който през 1960 г. празнува своята ска щатскапела и 180 годишният Лайпцигски Гевандхаус-оркестър е 90 годишна.

Още в първите години от създаването ѝ тя поема възходящия път в изграждането на своето артистично майсторство. През сезона 1888/89 г. на пулта на Дрезденската филхармония застават Чайковски, който дирижира своята Четвърта симфония и Дворжак, който изпълнява Третата си симфония. Между редицата диригенти и солисти концертирали с Дрезденската филхармония ще споменим имената на Рубинщайн, Ойген д.Алберт, Бузони, Заубер, Бюлов, Рихард Щраус, Рахманинов, Шнабел, Сарсате, Изай, Казалс, Кусевитцки, Слезак и др. По-късно диригентската палка минава през ръцете на Никиш, Клайбер, Шурихт, Буш, Шерхен, и Шилкинс. През 1934 г. ръководител на Дрезденската филхармония става Паул ван Кемпен. Под негово ръководство филхармонията става световно известна. Негов приемник е Карл Шурихт, който ръководи филхармонията само една година, тъй като на 30 септември 1944 г. тоталната война става причина Дрезденската филхармония да преустанови своето съществуване.

Само няколко седмици след края на войната, въпреки големите разрушения и бедствата сполетяло дрезденчани, оцелелите филхармонисти се събират, за да залочнат отново своята дейност. На 8 юни 1945 г. Дрезденската филхармония изнася своя първи концерт след фашисткия погром. Оркестърът се дирижира през този период от Визенхютер, Абендрот и Кемпе. От 1 юли 1947 г. ръководството на филхар-

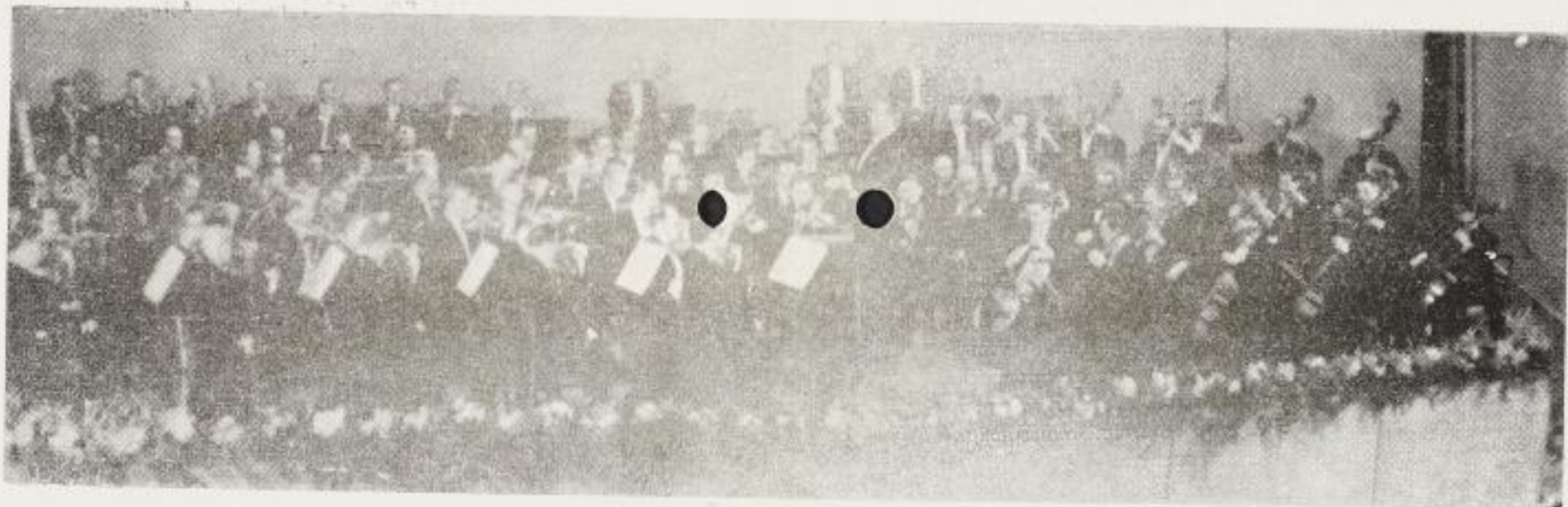
монията поема генералмузикдиректор професор Хайнц Бонгарц. В кратко време, с много ентузиазъм, труд и енергия той успява да изведе Дрезденската филхармония отново до нивото на световната известност.

През 1964 г. Хайнц Бонгарц се оттегля от активна диригентска дейност, Португалия, Швейцария, Полша, Чехословакия, Югославия и Кина и неговото място бе заето от проф. Хорст Фьорстер.

Репертоарът на Дрезденската филхармония е огромен и включва всички композитори от предкласиците до съвременните майстори на тоновото изкуство. В концертните програми често се срещат и творбите на съвременните композитори на Германската демократична република — Ерих Херман Майер, Отмар Герстер, Ото Райнхолд, Йоханес Паул Тилман, Гюнтер Кохан, Зигфрид Курц и др.

Концертната слава на Дрезденската филхармония е преминала през много чуждестранни държави. Още през 1871/72 г. тя гостува в Петербург, Варшава и Амстердам. През 1907 г. гостува в Дания и Швеция, а през 1909 г. в продължение на 60 дни изнася 56 концерта в 20 градове на Америка. След втората световна война Дрезденската филхармония гастролира успешно във Франция, Румъния, Италия, Испания, Португалия, Швейцария, Полша, Чехословакия, Югославия и Китай. От 1949 г. до днес Дрезденската филхармония е изнесла 165 концерта в Германската федерална република.

Правителството на Германската демократична република оцени достойно дейността на Дрезденската филхармония и през 1958 г. ѝ нареди с ордена „За заслуги към Отечеството“.

Изтъкнатият майстор на палката Хайнц Бонгарц е роден в Крефелд. Музикалното си образование той получава във Висшето музикално училище в Кьолн. Там изучава диригентство при прочутия Фриц Щайнбах, композиция — при д-р Ото Найцел и пиано при Ели Най. През 1932 година той започва своята професионална кариера в оперния театър в Мюнхен-Гладбах. Още на следната година е ангажиран за диригент на Берлинския Бюлтнер-оркестър. В продължение на пет сезона той ръководи прочутия Майнингенски оркестър. От 1933 до 1947 година той е последователно ангажиран в Касел, Саарбрюкен и Лудвигсхафен. През 1947 година бива поканен за професор по диригентство в Лайпциг. Олитният професионалист и вест педагог Бонгарц подготвя редица талантливи диригенти. Дрезденската филхармония намира в негово лице главния художествен ръководител, който в течение на повече от петнадесет концертни сезона утвърждава престижа и в ГДР и чужбина. Хайнц Бонгарц е име с европейска известност. Гастролирал е с голям успех в почти всички големи музикални центрове на континента. За големите си постижения той е награждаван с Национална награда и Отечествен медал за заслуги.

В първата си среща с българската публика Дрезденската филхармония се представя с две концертни програми съставени от творби, принадлежащи към златния фонд не само на немската музикална култура, но и на изкуството въобще. Като представител на ГДР, тя ще запознае българския слушател и с две произведения на съвременни композитори, творещи в социалистическа Германия.

Първата програма е посветена на немската класика. В нея са включени два безсмъртни шедевъра на симфоничната литература. Творбата на Зигфрид Курц, въпреки и съвременна, по своята класическа фактура е подходящо поместена в първата вечер.

СИМФОНИЯ № 40 сол минор от Волфганг Амадеус Моцарт (1756 Залцбург — 1791 Виена) е едно от най-зрелите, съвършени и любими на публиката произведения на безсмъртния класик. Създадена е през 1788 г. като 550 опус в крупното творчество на Майстора. Тя е осенена, по думите на Ханс Енгел от „минор, не драматичен като този на операта „Дон Жуан“, а болезнено резигниран, с белезите на страдание и борба със съдбата“.

ЗИГФРИД КУРЦ (1930, Дрезден), въпреки младостта си се радва на известност извън пределите на родината си. Извънредно музикално надарен, със солидната подготовка на Дрезденската консерватория, той е много ценен диригент и композитор. Автор е на редица произведения, предимно за оркестър, които се изпълняват често в концертните зали на ГДР. Концертът за тромпет принадлежи към най-популярните творби на младия композитор.

В тази творба композиторият е дал простор на свежата си романтична фантазия. В първата част — сонатно построение — ритмически ярката и напомняща образци на джазовата музика първата тема е в контрастна съпоставка с песенната втора тема. С голяма находчивост и умение е проведено развитието на диалога между двете идеи. Носталгична протяжна кантилена със страстен полет, подобно мелодия в стил „блус“ изпълва втората част. Кулминация на концерта бележи третата част. Тя е много релефна и впечатляваща се с ритмичния си профил. По своя характер и свежо настроение, тя е наистина сполучлив финал на творбата. Концертната партия на солиста е композирана с голяма вещина. Акомпаниментът на струните е органично допълваща музикалната идея звукова рамка. Далечни асоциации с творческия почерк на Гершуин не поставят под съмнение оригиналността и искреността на Курц.

ПЕТА СИМФОНИЯ опус 67 в до минор (1808) от Лудвиг ван Бетховен — един от най-гениалните и същевременно достъпни шедевъри на изкуството е творба, в която очакваме нашите уважаеми гости да разкрият най-пълно своите творчески възможности, на които ние сме се възхищавали отдалеч.

Втората вечер от гостуването на Дрезденската филхармония ни пренася в света на късната немска романтика. И тук, обаче, ще прозвучи творба на съвременен композитор от ГДР.

ПРАЗНИЧНАТА ТОКАТА от Отмар Герстер (1897 Браунфелс) е кратка, но ефективна творба, създадена през 1942 г. Тя има триделен строеж, който напомня на старата френска увертюра. В бавното въстъпление прозвучава проста песенна тема, която се развива в бурното движение на токатното построение и, след най-неочаквани метаморфози, прозвучава отново в репризното заключение на творбата. Герстер е композитор с голям творчески актив. Той е член на Академията на изкуствата на ГДР, професор по композиция, носител на Национална награда и уважаван творец и общественик.

КОНЦЕРТЪТ ЗА ЦИГУЛКА И ОРКЕСТЪР № 1 в сол минор опус 26 от Макс Брух (1838 Кьолн — 1920 Берлин) принадлежи към най-известните творби от този жанр. В него намират високохудожествена изява страстните пориви на 28-годишния немски романтик. Стъпената емоционалност в първата част, интимната меланхоличност на втората и неудържимия полет на третата въздействуват властно върху публиката.

ВЕСЕЛИТЕ ШЕГИ НА ТИЛ ОЙЛЕНШПИГЕЛ, симфонична поема за голям симфоничен оркестър опус 28 от Рихард Щраус (1864 Мюнхен — 1949 Гармиш) е искрящо виртуозно скерцо, композирано, по думите на автора „в стила на старите хитрини в Рондо форма“ през 1895 г.

Това не е тоново-иллюстративна творба със сюжетна литературна програма, въпреки, че Щраус възнамерявал да напише първоначално опера, а блестяща с остроумието и хумора си и технически превъзходно осъществена музикална балада за приключенията на фламандския народен герой.

ПЪРВА СИМФОНИЯ в до минор опус 68 от Йоханес Брамс (1833 Хамбург — 1897 Виена) е плод на творческата зрялост на великия немски романтик. Създадена през 1876 г. от 43-годишния Майстор след 14-годишна работа върху партитурата, тя е едно от най-съвършените и емоционално импозантни произведения на великия Брамс.

Въведението — Поко sostenuto — е драматургичното ядро на симфонията. Тежки и непоколебими остинатни удари в тимпани, контрафагот и контрабаси отмерват неспокойния ѝ пулс. Със съгъстено напрежение е пропито сонатното алегро. В заключението на частта прозвучават отново мотиви от бурното въведение, които намират светло разрешение в до-мажорния примирен и просветлен полет на основния ритмичен елемент на алегрото. Втората част е „сын за щастие“, изпълнен с болезнен романтичен порив. В характера на „интермецо“, скерцото въздействува силно с простотата на емоционалния израз. Финалът е драматичната кульминация на творбата. Поразителен по широтата на чувствената амплитуда, по остротата на стълкновенията, по увеличаващата целеустременост!

